

NOWINY

DLA WSZYSTKICH

ZIENNIK ILLUSTROWANY
Cena nru wszędzie
3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie
i Podgórzu miesięcznie K 1:40
za odprawą do domu dopłać się 50 halery.

Na prowincyi miesięcznie K 1:50

Prenumerata na grzanie:
miesięcznie 1 mk. 50 fm., 3 franki 50 ct.

OGŁOSZENIA
Na pierwszej stronie przed
drukarnią za wiersz po 1 K,
ogłoszenia na czwartej str.
nie są wierz po 20 h.
Nadesłane na wiersz 60 h.
Inseraty prowadzi w swoim
zarządzie p. St. Grynacki-
wicz, ul. św. Jana 130, dm.
pod „Pawłowa” od 6. do 9 pądz
i wyjątkiem niedzieli i świąt

Na Lwów skład i ekspedycja:
Agencja Sobolewskiego
— Pasaż Hausmana 6. —

REDAKCYJA i ADMINISTRACYJA:
ul. Zaczęta 7 (obok gmachu starostwa)
Telefon Nr. 512.

Redaktor naczelny:
ŁUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wydawca: Władysław, telefonista i kłopoty
redakcyjnej — GŁOSIŁOWSKI ul. Zaczęta 7, nr 20
główny i właściciel. — Odpowiedzialny za treść: dr.

„Nowiny” wychodzą codziennie. — Cena numeru 3 centy — 6 halery. — W poniedziałki i dni poświąteczne 2 centy

W kuluarach parlamentu.

I.

Delegacye wspólne.

Kraję pogłoska, że wśród przedmiotów których załatwienie od Rady państwa będzie domagał się gabinet austriacki, znajduje się także wybór wspólnych delegacyi.

Że Rada państwa na iżądanie gabinetu jest obowiązana wybrać członków wspólnych delegacyi, tego nikt nie przeczy. Czy jednak oż wybór w tym roku przyda się, wolno powątpiewać. Delegacye mogą obradować tylko razem, to jest, musi być wybrana delegacya austriacka i delegacya węgierska, obie delegacye muszą się zjechać do jednego i tego samego miasta, obie delegacye muszą być otwarte jednego i tego samego dnia i jedne go oraz tego samego dnia muszą być zamknięte.

O sesyi delegacyjnej nie ma mowy, jeżeli jest wybrana i gotowa do obrad tylko jedna delegacya. Dlatego też w roku 1904 Cześć nadołwi obalić dr Koerbera przez niedopaszenie do wyboru członków delegacyi w Izbie poselskiej austriackiej. Gdyby ów plan był się udał, dr Koerber nie 31 grudnia, ale już 22 kwietnia 1904 roku runąłby jak długi. Plan czeski się nie powiódł. Wszystkie stronictwa bowiem, z wyjątkiem Czechów, były za wyborem delegatów.

W parlamencie węgierskim działają położenie przedstawia się inaczej. Tylko mniejszość, to jest stronictwo liberalne chce wybrać delegatów. Większość natomiast sprzeciwia się temu. Odkłada wybór delegacyi aż do terminu, kiedy na podstawie koncesyi na renowację przyjdzie do steru gabinetu po myśli i z łona owej większości. A ponieważ większość ma u steru własnego prezesa Izby poselskiej, przeto układ porządku dziennego pozostaje całkowicie w jej rękach. Prezes Izby nie postawi wyborów do delegacyi na porządku dziennym. Większość owego porządku dziennego zatwierdzi. Apelacyi w tej sprawie niema do nikogo.

Wybór delegatów przez parlament austriacki będzie posiadał raczej znaczenie akademickie, teoretyczne. Natomiast, rząd austriacki jest w swoim prawie domagać się od Rady państwa wyboru delegatów. Na Węgrzech przeciw oż wybór delegatów w Wiedniu w tej właśnie chwili będzie uchodził za prowokacyę. Jako prowokacyę bowiem otrzymano na Węgrzech dokroczenie przez parlament austriacki taryfy celnej. Dzienniki węgierskie twierdzą, że Austria chce w ów sposób wywrzeć nacisk na większość opozycyjną, by ta ostatnia wyzwała się odgrębności celnej Węgier.

I tym razem odzwę się podobne skargi. A że w społeczeństwie podniecenie każda drobnośta staje się coraz to nowym materiałem wybuchowym, przeto w gruncie rzeczy byłoby może i praktyczniej wyborów delegacyi przed feryami letnimi zaniechać.

Dobroduszny obserwator.

Zamek królewski na Wawelu.

Po latach dwudziestu czterech od czasu odzyskania, że Zamku na Wawelu charakter rezydencyjny przywróceniu zostanie, wiemy już nareszcie, że Wydział krajowy będzie kosztami kraju restauracyi dokonywać, że będzie tam umieszczonem i Muzeum narodowe, oraz, że lista wybitnych cesarza przez pewien szereg lat do kosztów restauracyi przyczynić się będzie. Nie wiemy atoli jeszcze wcale, jak będzie urządzona a d m i n i s t r a c y a Wawelu, jako własności kraju, kto tam będzie włodarzem? Może kto powie, że to jeszcze nie pilna sprawa. Nam się wydaje przeciwnie; należy kuć żelazo, póki gorące, jeżeli to zresztą logicznym wymaganiem, żeby od chwili objęcia Wawelu przez kraj, zontat zaraz stały jego zarząd ustanowiony, gdyż potrzebnym jest już podczas robót restauracyjnych.

Niemniej ważnem jest pytanie, na ile i tak ma być restauracya rozłożona? „Gazeta Narodowa” donosi, że z listy cywilnej cesarza ma być corocznie dodawana do kosztów suma 100.000 koron, oraz, że Sejm ma taką samą sumę corocznie uchwalać. Przyjmując, że na restauracyę potrzeba co najmniej 4.000.000 koron, to restauracya trwałaby 20 lat, gdyby na nią corocznie tylko 100.000 koron wydawano. Bywało już, że roboty około historycznych gmachów, kościołów itp., nawet dłużej trwały, przeważnie jednak zwykłe z braku fundusów na przyspieszenie robót. Taki sam wypadek byłby i z restauracyą Wawelu. Należałoby wszakże wziąć pod rozwagę, że byłoby odpowiedniem, żeby ten cesarz, dla którego restauracya się dokonuje, mógł jeszcze przywrócenia rezydencyi się doczekać i z niej korzystać. — Należałoby więc roboty przyspieszyć i rozłożyć je na możliwie najkrótszy czas, n. p. lat pięć. — Skąd wziąć jednak pieniądze?

Na podstawie pewności roznej raty ze strony listy cywilnej i ze strony kraju, może być zaciągnięta osobna pożyczka na 4.000.000 koron, za którą Sejm może uchwalić gwarancyę. Sądymy, że bądź to Bank krajowy, bądź Kasa Oszczędności m. Krakowa powinna wypracować projekt

takiej pożyczki i słożyć ofertę Wydziałowi krajowemu, dla przedłożenia jej Sejmowi.

Za pomocą tej pożyczki możnaby dokonać restauracyi bodaj w ciągu lat pięciu. Jeżeli się dzieła za życia tego cesarza nie dokona, to nie wiadomo, co potem będzie?

Walewscy.

(Kartki z korupcyi politycznej)

Czy sprawa posła Walewskiego jest skończona?

Nie! Przedwzysztkiem Kolo polskie usunie go z swego grona za wprowadzenie w błąd członków komisji śledczej z maja 1904 roku. Poseł, który świadomie okamyje kolegów, nie może nadal należeć do ich grona. Wyborcy zapewne wezwą dr Walewskiego, ażeby złożył mandat. Może oprzeć się ich woli. Za rok i tak wybory. Rola polityczna dr Walewskiego jest skończona.

Czy usunięciem pana Walewskiego sprawa łączenia mandatów z synekurami i z interesami pieniężnymi będzie wogóle załatwiona? Nie! Poseł Walewski skreśli kark, bo był mniej żręcznym od innych. Zrezygnuje, śmieśli, łowcy daleko grubsze kąski niż dr Jan Walewski, siedzą do tej pory w Kole Polskiem. Gdyby poseł Walewski nie narobił gwałtu w sprawie z bar. Popperem, ale zadowolnit się kompromisem, gdyby chciał czekać wleady, gdyby firmie istotnie brakowało gotówki, byłby mu włos z głowy nie spadł. Nie zarobiłby na jednym interesie tyle, ile się spodziewał, a w zamian miałby szanse robienia innych nowych interesów.

Tak postępowali i tak postępują inni, mądrzejsi od niego spekulanci w Kole Polskiem. Pamiętają o przeornej taktyce kupieckiej, która zawsze woli kompromis, choćby chudy, niż tłusty proces. Bo proces to przedwzysztkiem rzecz niepewna, a następnie wzbudzająca hałas, uwagę i komentarze.

Walewskich nigdy nie brakowało w Kole Polskiem. Szereg lat piastował mandat polski jęomości, którego i w świecie politycznym i w świecie finansowym nienazwano inaczej, niż „komiwojażerem Landersbanku”.

Należał też do Kola Polskiego jęomości, którego majątek liczą na miliony. By zdobyć w czasach dzisiejszych dwadzieścia albo trzydzieści milionów koron i to nie w Stanach Zjednoczonych, ale w Austrii, toć zawsze trzeba, choćby rękawem otrzeć się o kryminał.

Pierwszy w Krakowie przy ulicy Floryańskiej 1. 36, l. p. **KAJETAN DUDZIAK**
Magazyn mebli
całkowicie urządzona pokoi oraz przyjmują wszelkie roboty dekoracyjne i tapicerki, po cenach możliwie niskich

Należeli do Koła inni, którzy piastowali sówite synekury bankowe i kolejowe. Nie byłoby w tem nic złego, gdyby nie obo- wiązek uczyniania owego wpływu polity- cznemu jednemu, dworu albo kilku ma- ło skrupulatnym finansistom.

A iluż to było takich postów, którzy „przypaddingiem” kupowali grunt, albo do- my w tej, albo innej stronie Galicji by- je w parę miesięcy znowu „przypaddingiem” odsprzedali wojewódzkości! Również „przy- padding” chciał, że ci posłowie w danym roku byli członkami wspólnych delegacji.

Nie brakują posłów, biorących dla rządu dostawy i wykonujących roboty rzado- we. Nie brakują posłów, którzy albo sami, albo ich synowie, albo ich krewniaci a- wansują szybciej, niż inni śmiertelnie.

Drobna garść posłów oddaje się sze- rze i bezinteresownie obowiązkom plyną- cym z piastowanego mandatu. Walewscy są licznicy, niż kategoria pilnych i bez- interesownych. Trzebaż żelaznej dyscy- pliny w samem Kole i bezwzględne na- cisku ze strony społeczeństwa, by wypie- dzić korpucję, jaka toczy Koło Polskie pod rozmaitemi formami. Że taki nacisk na Ko- ło ze strony społeczeństwa jawi się prę- dziej, czy później, o tem niepodobna wpa- dlić. Byłoby lepiej dla Koła, gdyby ono samo doborowo nie przyłożyło ręki do wy- pedzenia z swego łona kramarzy.

Dobroduszyński obserwator.

Zwycięstwo Marconiego.

Nie bez zasady technicy wojskowi twier- dzą, że bitwa pod Cusumą była nie tyle może zwycięstwem admirała Togo, ile elek- trotechnika Marconiego.

Kto choćby raz widział wielki okręt wo- jenny lub handlowy, oczyszczający w doku po kilkumiesięcznej podróży po wodach podwodnikowych z grubej na kilka stóp warstwy wodorostów i muszel, pokrywa- jących dno takiego okrętu — ten pojmie, ile straciła eskadra rosyjska, po przebyciu olbrzymiej drogi z morza Bałtyckiego do

Chłidskiej, na chyłosci tudzież sprawno- ści ruchów.

Eskadra ta nie mogła wprost liczyć na zwycięstwo w bitwie z szybkimi okręta- mi floty japońskiej, oczyszczonemi zawsza- su i oczekującymi na przeciwnika w stre- fcie umiarkowanej. Wiedział o tem dobrze admirał Rojstewski, to też jedynym celem śmiałego, ryzykownego planu, który powiódł, było doliczenie niepostrzeżenie z częścią chyłko floty eskadry do Władywo- stoku. Plan ten udal się w zupełności, gdyby nie — telegraf bez drutu.

Po wypłynięciu eskadry z zatoki Kama- raskiej w Ananie, wszelki ślad po niej zaginął. Cały świat napróżno oczekiwał wiadomości o niej, napróżno starał się od- gadywać drogę, obroną przez admirała ro- syjskiego.

Rojstewski okrył plan swój zasłoną nieprzeniknioną. A jednak zasłonę tę roz- darł Japończyk.

Male ich krążowniki wywiadowcze, za- opatrzone w urządzenia do telegrafowania bez drutu, wciąż dążyły w olbrzymim pro- mieniu dokoła eskadry i telegrafowały spo- strzeżenia swoje do stacyi, rozstawionych na wyspach Rybackich, Formozie, Riukiu, Kiusiu, Quelparcie, skąd raport za rapo- tem dążył do głównej kwatery japońskiej.

Tylko dzięki temu Togo mógł oczeki- wać spokojnie w porcie Mazampo na przy- bycie nieprzyjaciela. Iskry telegraficzne za- wiadamywały go o każdym ruchu eskadry rosyjskiej, mówiły mu to, o czem świat cały nie wiedział, umożliwiły wreszcie wy- ruszenie do boju w czasie właściwym, w formacji najodpowiedniejszej, przy zasto- sowaniu wszelkich środków pomocniczych.

Nie potrzebował szukać, działać po o- maczku, ryzykować, bo telegraf bez drutu był mu sojusznikiem niezawodnym, gwia- zdą w całym znaczeniu tego słowa prze- wodną.

Jakże inaczej przedstawiałaby się wypra- wa eskadry rosyjskiej bez wynalazku Mar- coniego!

Morze jest tak olbrzymie, przed eskadrą stały otworem drogi tak liczne, że gdyby flota japońska rozprzeczwała była cho- wać szałki krążowników wywiadow-

czych o szybkości niezrównanej, ale nie umiała lub nie mogła zastosować telegra- fu bez drutu, to plan admirała rosyjskie- go mógł być udać się w zupełności, o na- głej bowiem zmianie kierunku eskadry, po przepłynięciu przez nią cieśniną Bashi, To- go nie wiedzieliaby wczasy.

Bitwa pod Cusumą wykazała ostato- cznie, jak nieocenione usługi może oddać telegraf bez drutu w wojnie morskiej. — Z drugiej wszakże strony przyczyni się bez wątpienia również do skierowania myśli ludzkiej w kierunku obmyślenia środków przeciwdziałających.

Licznych prób dokonano już pod tym względem podczas niedawnych manewrów zwłazcza floty angielskiej. Okrety zaopa- trzone w urządzenia do telegrafowania bez drutu, uślawyła gwałtownie depesze eskadry nieprzyjacielskiej, przysyłając wyrazy nie- zrozumiałe lub bez związku. Kilkakrotnie próby te dały wynik pożądany, aczkolwiek przeszkodę poważną w zastanowieniu prze- szkód tych powietrznych stanowią okolicz- ności, że przyrządy można tak „nastroić”, iż przyjmują tylko depesze, wysłane z przy- rządów „nastrojonych” identycznie.

Gdyż co bądź, w przyszłości, nie tylko na lądzie i morzu rozstrzygać się będą lo- sy bitew. Wzrąm w nich udział również siery napowietrzne, wśród których stożą walkę fale elektryczności.

Z KRAJU.

Z Zakopanego 12 czerwca. (*Deserterzy.* *Polak. — Frakry. — Tow. Tatrzanie.* *Pijaniści. — Świaki.*) Dwa ulani rosyj- scy, którzy się tu pojawili, ubili zebranej składki, czego zyczą, na to, że się u Ja- ciny jak nieboskie stworzenia popili, aż do utraty przytomności. Wzięto ich do szowka, a potem gdzieś wytransportowano.

Odbiła się tu komisia rzeczoznawców z udziałem prof. Stajnochówia dla orzeczenia, czy dziki potok płynący wzdłuż Krupówek za- graża zalewom i podmuśleniu rur wodocią- gowych, które mogłyby samarż, usuać się i pękać. Usmano, że grunt koło rur może być

Kwiat na bagnisku.

NOWELA WĘGERSKA

przez

21) FRANCISZKA HERCEGA.

Dorozca stał wciąż w róg okna i u- tkwił osłupiałe spojrzenie w swego prze- ciwnika a twarz wykrzywiła mu się śmie- telnym przestachem.

— Nie zabijaj mnie pan! — wyszeptał. Naraz gwałt bezniermy ustąpił z duszy areztanta, jak gdyby w niej w ostatniej chwili otwarł ktoś jakie wentyl ukryty.

Jeszcze jako wyrostek Jurisics raz ścigał chłopca, który nął rzucał kamieniami i niebawem wpędził gonionego w jakiś kąt bramy. Chłopczeka — przypomniał sobie doskonale, że było to ładne, waleń dziecko — tak samo z trwogą poglądał nął bla- galnie, jak nął patrzył w tej chwili do- rozca. I ów chłopiec tak samo zawolał:

— Nie zabijaj mnie!
A Jurisics powtórzył dorozcy teraz to- samo, co odpowiedział był wówczas mal- cowi:

— Nie bój się; nie jestem przecież dzi- kim zwierzem.

Z zewnątrz walono we drzwi kolbami karabinów. Na nieme skinięcie Jurisicsa odsuwał jeden z areztantów rygiel. U- brojeni żołnierze policyjni zapelniali ku-

rylarz, a komendant wszedł z podniesioną bronią do pokoju, gotów strzelać.

— Zakuć wszystkich w łażnia!

Dorozca przesunął drżącą ręką po czole; potem wymówił ochryplym głosem, widoc- znie zawaldujący:

— Dajcie tym ludziom pokój... To ja- zachowam się nierozważnie i niepotrzeb- ny zrobiłem alarm...

„I w niebo podniósł Kadar swe oczy...”

Jerzy Nagy, który przyniósł był właśnie obiad, przewal śpiwój był, kiedy zobaczył, że kapelan więzienny z fajką w u- stach siedzi na łóżku u Jurisicsa.

— Nie myślę posługiwać się przypowie- ścią o marnoprawnym synu — mówił ksiądz — natomiast zrobię panu pewną, całkiem prostą, rozsądną propozycję. Jesteś pan przekonany, że dalej żyć nie możesz, bo życie z góry już wydaje ci się chybionem; ja przeciw twierdzę, że błęd jego da się naprawić i że życie pańskie może jeszcze ukształtować się daleko szczęśliwiej niż do- tychczas. Mówmy zupełnie szczerze: dotąd nie byłś pan wcale szczęśliwym, ale mo- żesz odgadnąć zostać nim jeszcze — o ile to jest możliwe wcale w życiu ludzkim. Nie wierzysz mi pan? A więc, spróbuj, mó- wię! Jeżeli dojdiesz do przeświadczenia, że nie miałem słuszności, zrób to, co we- dle własnego przekonania zrobić powin- nes. Jeśli wszakże okaże się, że ja mia-

łem rację — to przecież opłaciło się zro- bić próbe. Nie marzę nawet ani na chwi- le, abym zwalczał miał teoryę samobój- stwa za pomocą religijnych argumentów; panu brak wszelkiego zrozumienia dla tego rodzaju dowodzeń, ale przypatrzmy się rzeczoną z mego punktu widzenia, z punktu widzenia prowincjonalnego księ- dza. Ile ja! wiede pańskiego mniemania, możesz pan w najlepszym razie żyć je- szcze? Powiedzmy czterdzieści. To wydaje się panu dzisiaj niezmiernie długim prze- ciągiem czasu? Wiedzisz pan, Opatrzność — albo nazwijmy ją naturą — pozosta- wia każdemu człowiekowi załedwie kropkę — z nieskończonego morza czasu. Dopa- rądy, przy całej miłości bliźniego, nie je- stem w stanie powstrzymać się od śmie- chów, kiedy słyszę, że komus ta drobni- chna kropka mogła się uprzykrzyć — i że na lech, na szyję skoczył tam, gdzie widzi przed sobą nieprzeniknioną tylko ciemność... Pan twierdzi, że to życia nie czujesz nieważności w zasażenie; ale czemu- dła pana jest życie, skoro już nie hedziesz mógł stanąć pośród ludzi. Dajmy pan, ale co pan rozumiesz właściwie pod nazwą „ludzi”? Bardzo wiele policzę już, jeśli przyspużę, że liczba osobistych pańskich znajomych wynosi dwa tysiące, kiedy tym- czasem na kuli ziemskiej, wedle powier- chownego kultu obliczenia, żyje dwa ty- siące milionów ludzi.

Ponczochoy damskie i dzieciinne jak również
rękawiczki jedwabne, niciane i skórkowe,

POLECA

STEFAN PORĘBSKI i Ska
ulica Grodzka Nr. 2

zdręnowany, albo też potok musi być uregulowany, ujęty w żelazne kamienie. Przyjęto regulowanie potoku, które z funduszu wodociągowego jak najrybniej dokonaniem będzie. Ustanie wtedy narazie jeżdżenie wozów przez chodniki i niszczenie ich dla pławienia koni w dżirak potoku.

Klimatyka rozszalała i ogłosiła bardzo szczerze swoje przepisy dotyczące porządku życia i zdrowotności. Należy się spodziewać, że będą one zachowywane, gdyż klimatyczne przysłała egzemplarze. Zapewne i fakty zostaną poddane rygorowi, obowiązki kolejącego jawienia się na wyznaczonych stacjach. Obecnie zapanował strach faktów; w niedziele i święta zupełnie się nie pojawiają i głozka, że ksiądz zabronił. Jest to wręcz nieprawda; ksiądz wcale nie zabronił, bo wie, że bardzo wielu słabych letników nie może plegać chodząc do kościołów. Przyczyna strachu jest jakaś inna, wiadomo — niektórzy górale mówią, że „baba nie daje jeździć”. Dlaczego baby? Czy może wchodzi w grę karaczny, gospody? Klimatyka musi na to poradzić.

Co do gospod, szynków, to stan rzeczy jest bardzo zły; pijaństwo granie, a baby piją może jeszcze więcej. Na jarmarku oprócz „urzędowego” szynku są teraz jeszcze szynki ruchome, przenośne, na hełkach, przy których b r o d a c i szynkarze się uwiązują. Księża z ambony ostro występują przeciw pijaństwu, ale to nie pomoże, póki co kilka kroków szynki wabia.

Czy Tow. Tatrasznik jeszcze istnieje? — Dworzec, czytelnia w nim zamknięta. Wicena śliczna, tak sposobna do wywieńceń kończy się, ale Tow. Tatrasznik nie widzi, ani słyszy. Przybywają z Węgier i ze Śląska turyści, ale niemi, którzy ich poinformować — o polskich wywieńcach ani mowy. A niechże się zawiąże czynne i rozumne Tow. turystyczne, niechże zaprzagnie hotelarzy i restauratorów — w ich własnym interesie — do współdziałania, bo inaczej to dalszą za wydatki będzie wobec ospałości i nieudolności tego węgierskiego Tow. Tatrasznika, a raczej jego wydziału. Prześni i licha bodaj czytelnia i nie plaźba w dworcu wystawionym ze pieniędzy członków, powinny być cały rok otwarte. Letnicy bardzo powoli się sjekdają, lubo mieszkania są powyjmawane.

Natomiast na „świątki” wobec braku wazekielkiej szachty i iniajaty w y nie wiele gości przybyło. Z Krakowa zjawili się pp. Kwiatkowski, Łepkowski, Zawiejski.

Pogoda sprzyjała, dopiero dzisiaj po południu ogiściło się i pada deszcz, bardzo to potrzebny.

Zwraca się uwagę na ogłoszenie p. Kazimiera Waltera właściciela Pierwszego Galicyjskiego Zoologicznego Zakładu w Krakowie, który pragnie swój zakład pod L. 31 przy ulicy Sławowskiej przy plantach, którego poleca się Stancowi Gajewskiemu „Nowin”.

KAWA

I kilo bardzo dobrej surowej 110 zł.
Palone gatunki znakomite:

Kawy palonej gospodarskiej 1/4 funt 17½
" " " rodzinnej " " 24
" " " cesarskiej " " 30
w handlu JÓZEFA LITAWSKIEGO
Kraków, plac Szczepański 6.

Co słysząc w mieście? Dnia 16 czerwca. KALENDARZ.

Dziś we czwartek Wita i Modesta. — Jutro w piątek Benona. — Pojutrze w sobotę Adolfa.

Czwartek

Teatr miejski. „Nienocni”, dramat w 3 aktach G. Rovely (występ artystów teatru pomskańskiego pod kierunkiem K. Rygera).

Teatr ludowy. Pożegnany występ pp. Senowskich.

Pożegnania Ludwika Solskiego we Lwowie. Na sobotnim przedstawieniu „Pana Jowialskiego”, żegnają owacyjnie publiczność lwowska p. Ludwika Solskiego. Po II. a-

ktue, wśród dźwięków muzyki, wnieście na scenę liczne wieńce, którymi p. Solski okalony, stał do żółtych, dziękując za okazaną mu sympatię i uznanie. Na scenie pojawił się także dyrektor Pawlikowski, składając artystę kwiaty. Wśród kwiatów wyróżniały się wieńce od „Kola literackiego”, od pań Wojnowskiej i Bednarzowskiej, oraz srebrny wieńiec od wielbicielki jego talenta. Serdeczne pożegnania publiczności lwowskiej, pozostając na swym miejscu wspomnienia dla tego ustatkowanego artysty

Pożegnania przedstawienie. We czwartek dnia 16 czerwca b. r. odbędzie się pożegnane przedstawienie pp. Senowskich z publicznością krakowską. Przedstawienie to odbędzie się w sali teatru ludowego (Krowoderska), w mieście odbyć się nie może ze względu, że wszystkie wieńce do końca sezonu są przez przedstawienie operki lwowskiej już zajęte. Współudział łaskawy przyjęli koleady pp.: Wysoka, Ordón, Solima, Czechowska, Bronizowska, Milewski i inni. — Na program złożą się deklamacja, śpiewy, kupyły itd. itd., wreszcie odegrana zostanie jednoktówka A. Urbanieckiego p. t.: „Na poddażni”, w której pani Senowska odegra jedną z najlepszych swych ról. — Bilety można nabywać wcześniej w księgarni Piwarskiej i Sp. (ulica św. Jana), w dniu przedstawienia wieczorem przy kasie teatru ludowego. Ceny przystępne. Pożegnanie o godz. 7-30 wieczór.

P. Senowscy tyle już pracowali na scenie mińskiego teatru i okazali się tak wybitnymi artystami, że dziś, gdy zmuszeni są scenę opuścić, publiczność krakowska z pewnością okaże im swą sympatię na pożegnaniem przedstawieniu.

Z Przyjaźni. Dnia 18 czerwca t. j. przyszła niedziela urzędów Stow. „Przyjaźń” krakowska wywieściła na Skąły paniedział. Zabawę urozmaiciła tańcem i wiele innych niespodzianek. Dla dzieci zaś przygotowały komitet osobne upominki, które każde przy wstępie otrzyma.

Odczyt prof. dra Heinricha. W poniedziałek dnia 19 czerwca o godzinie 6 wieczorem wygłosi prof. Uniw. Jag. dr Heinrich w sali Uniwersytetu odczyt pt. „Marzenia Sena”. Dochód przeznaczony na Bractwo Po-

Skandaliczna książka

14) p. Włodzimierskiego.

Napisałem tedy do hr. Milewskiego list, którego treść była mniej więcej następująca:

Mój Hrabio!

Przed chwilą powróciłem od mego adwokata (starego przyjaciela), z którym miałem do czynienia w sprawach fabrycznych i on ostrzegł mnie o tem, co nas czeka. Całe miasto jest przekonane, że otrzymał od hrabiego za moją znowu pół miliona!... Pan hrabia ma w Krakowie okropną opinię, a porządni ludzie są tem tak oburzeni, że niki Cecylii ani mnie nie chce ręki podać. A jeżeli mnie gdzie spotka policzek, będę to miał do zawiązania tylko hrabiemu; gdy bowiem hrabia od samego początku mnie oszukiwał i wszędzie podstępnie jako ojciec mojej żony do mego domu — nadatę mi hrabia w opinii publicznej pozór ostatniego łotra i swego godnego kompana. Nie mogę jednak pozostawić na sobie takiego zarzutu, mam bowiem dzieci, na które ta hańba spadnęłaby. Hrabia całym swoim majątkiem nie jesteś w stanie naprawić

krzywdy, którą mi wyrządziłeś swoim dwuznacznym postępowaniem. Dlatego, abyś pan hrabia moją żonę się bawił, nie mogę poświęcić mego honoru, sprzedam ci posiadani i przenoszę się do Wiednia, a tam będziemy mogli się widzieć i mówić.

Karol Włodzimierski.

Było to w lutym, gdy hrabia mnie wyzwał na pojedynkę. Cecylia prosiła mnie, abym natychmiast wynajął dla niej w Wiedniu mieszkanie. W tym celu wzięła mi swoje butonierki brylantowe z poleceniem, abym dał je oszacować. Jubiler wiedeński oszacował je na 3.000 złr. — a w zakładzie zastawniczym dano mi na nie 1.300 złr. Z tą sumą w kieszeni szukałem przez kilka dni mieszkania w Wiedniu dla mej żony, które, stosownie do jej życzenia, nie mogło więcej kosztować jak 2.000—2.300 złr. rocznie. Ponieważ jednak i na ten czynsz nie było dosyć pieniędzy, powróciłem z niczem do domu i oddałem jej pieniądze. Żona chciała mnie też namówić, abym złożył moją prokurę, ale tego nie uczyniłem. Gdy Milewski mnie wyzwał, wybrałem sobie sekundantów i byłem gotów bić się z hrabią. Gdy jednak wróciłem do domu, Cecylia z załamaniem ręki mi błagała mnie, abym miał wzgląd na dzieci albowiem, gdybym ja padł w pojedynku, onaby sobie życie odebrała!

Teraz hr. Milewski posłał do mnie adwokata dra Guzińskiego z propozycją, abyśmy się pogodili. Na to ja wyjałem z biurka dokumenty hrabiego Milewskiego, i okazałem je na dowód, że hrabia utrzymywał mnie w mniemaniu, iż jest ojcem Cecylii. Popołudniu przybył znowu dr G., ale już z oficerem i żądał sądu honorowego, do czego mnie także żona nakłaniała. Rotmistrz Coulod zażądał odemnie na piśmie oświadczenia, że postępowania Milewskiego z moją żoną nigdy nie nazywałem „niepoprawnym” („uncorred”) — na co ja odrzekłem: to razy mogę podpisać, że ojciec nie może się inaczej, jak tylko poprawnie zachowywać. Rotmistrz Coulod, obecnie już major, może poświadczyć, że tak było.

W kilka dni potem przyszła matka mej żony z polecenia M. i oświadczyła, że hrabia będzie gotów do wszelkich ofiar, jeżeli pozwolę hrabiemu, aby znowu był w moim domu. Odpowiedziałem jej, że nie chcę z nim nie mieć do czynienia, bo mnie w exkradny sposób podsześcił. Ludził mnie aniopaci, a potem tego nie dotrzymał. Teoktyma człowiekowi nie pozwolę przestąpić mego progu. Odtąd już nie widziałem Milewskiego na oczy.

(Dla dalszy nastaw).

Anielskie kapelusze i cylindry poleca magazyn bielizny
fabryk Scott & Comp. Chrystyna.

Zdzisław Zdanowicz
w Krakowie, ulica Sławowska 12.
(Hotel Saski) Telefon 593.

moc kurew im. A. Baranieńskiego. — Ceny miejsc: Krzesło w dwóch pierwszych rzędach 1 K; w dalszych 60 hal.; miejsca stojące 30 hal. Bilety wczesniej nabywać można w handlu Wp. Jaskiewicz na ul. Karmelićka 1. 6, a w dniu odczytu przy wejściu na salę.

Poświęcenie chorągwi brackiej Bractwa Ukrzyżowanego Pana Józefa odbędzie się w niedzielę 18 bm. w kościele N. P. M. ryki o 7-50 rano.

Szach peraki w Lwowie. Jak donosiłszy wczoraj, szach przybył do Lwowa, a przed eskortą militarną, na drodze zebrali się tłumy gapiów, robiących persekie okoliczności.

Szach stanął w hotelu Geyras, odwiedził nadekorowanych kwiatami i dywanami. Front ozdobiono flagami, z głównego balkonu powiewa chorągiew perseka: na białym tle, z zielonym obramowaniem lew w słonów. Szach zajął trzy apartamenty na I piętrze, wielki balkonowy nad bramą wchodzącą, będzie za salonem przyjeżdż. na lewo została urządzona sala pianina, na prawo pokój stołowy, za nim zaś w połączeniu bezpośrednim pokój dla syna i wnuka szacha.

Wszystkie ubikacje nadekorowane perskimi dywanami i palmami świta zaimie 60 pokoi. Jedzenie dla szacha i dla całej świty dostarczać będzie restauracja hotelowa. Urządzone będą 3 stoly. Osobno u siebie będzie jadł sam szach, usługiwany będzie służba hotelowa i obecnym będzie sam dzierżawca hotelu p. Brzezicki. Przy drugim stole w sali restauracyjnej, na 50 osób, jadąc będą syn i wnuk szacha, ministrowie świta. Trzeci stół będzie dla służby. Jedzenie nawet dla służby ma być bardzo wykwintne. Do stoła nie będą podawane żadne napoje, tylko chłodniki, nie wolno również podawać wlepszynowy raków i homarów.

Z szachem jadł jego syn 10 letni Nozet sa Salama i wnuk 8 letni Elered sa Salama, wielki wizer. Eyn ed Dorieh, tندی minister dworu, minister oświaty i ministra robot polnych.

U praga hotelu powitał szacha p. Brzezi-

cki, który niosąc płonący kandelaber w rękach, wprowadził go do apartamentów. W salonie przyjeżdż czekała żona gospodarza p. Brzezickiego, ubrana w białą suknię i w białe kapelusze wierzęta szachowi bukiety z szarfami biało-zielonemi i powitała wódkę kilku słowami w języku francuskim i perskim.

Ze Lwowa jedzie szach wprost do Wiednia, gdzie syn i wnuka pozostawi w The Resianum, poczem sam udaje się do Francji.

Koniokrady. Przed tutejszym trybunałem przysięgłych odpowiadał onegdaj trzech śmiałych złodziei wijkach: Jan Holyst, Kazimierz Frączek i Stanisław Janiszewski. — Kradli oni nietylko drobniejsze rzeczy, ale dopuścili się także bardzo śmiałej kradzieży koni i wozu, oraz pierzyn i ubrań na szkołę Teresy Wajdowej w Brzezim. W noc wyprowadzili konie ze stajni, zaprzęgli do wozu i pojechali do Wieliczki. Te wszakże wyśledziła ich i przyczepiła żandarmeria. Na podstawie werdyktu okazano zostali: Jan Holyst na jeden rok, Kazimierz Frączek na 8 miesięcy i Stanisław Janiszewski na 4 miesiące więzienia.

O rabunek. Przed tym samym sądem trybunału sądu przysięgłych, odpowiadał także wczoraj murarz Stanisław Włodarczyk, liczący lat 33, oskarżony o zbrodnię rabunku. Wedle aktu oskarżenia sprawa przedstawiała się następująco: Dnia 20 stycznia 1902 roku przybył Karol Zbiegniewicz do Sosnowca, mając zamiar się tam osiedlić. Szukając mieszkania, spotkał się na drugi dzień z obwinionym, pochodzącym z Krakowa, który uprzejmie ochował mu swoje natęgi. Pod wieczór poszedł Zbiegniewicz wraz z obwinionym do jednej z restauracji, gdzie go ten zapoznał z jakimś mężczyzną i kobietą, przedstawiając mu ich, jako swoich „kumotrów”. Około godziny 9 wieczorem wszyscy wyszli z restauracji, a obwiniony zaprosił Zbiegniewicza do siebie na nocleg. Na ulicy jednak Sosnowickiej napadł go obwiniony wraz z „kumotrami” i gdy go wszyscy troje

ubezwładnili, odebrali mu półpasek, zegarek, parasol, oraz 31 koron i 6 rubli. Dopiero w bieżącym roku aresztowano Włodarczyka, który przynajmniej, że poznał Zbiegniewicza w Sosnowcu, lecz twierdził, że rabunkowi nie papelił, gdyż około godziny 8-jej wieczorem wyszedł z restauracji, pozostawiając w niej Zbiegniewicza.

Oskarżonego bronił obrońca dr Gruniewicz. Ponieważ sądownie przysięgli jednak nastu głosami zaprzeczyli pytanie w kierunku zbrodni rabunku, trybunał uwolnił Włodarczyka od winy i kary.

Glusi i pijani. Bracia Andrzej i Piotr Kłasiowie, włościanie z Rzeszotaru, obaj glusi, jechali wozem zupełnie pijani drogą z Bonarki ku Podgórzowi tak prędko i nieostrożnie, że najechali na bawiącą się na gościnie Ludmiłę Bylicę, czerstoleńską córkę budnika kolejowego. Dziwaczkiem szczególnym trafem nie odniosła znaczących obrażeń cielesnych i skończyło się tylko na przestraszeniu. Kłasiowie po wypadku uitali szybko wozem się oddali ale ich przytrzymano. Na policyj, jeden z nich tłumaczył się, że dziecie na drodze nie widział, drugi znów, że je wprawdzie spotknął, ale myślał, że się dziennie nie stanie”. Mądrego Klasia razem z bratem oddawiono do aresztu sądownych.

Natógowy złodziej. Przed sądem przysięgłych pod praw. rady Kulikowskiego, stawał wczoraj wyrobnik Franciszek Kwiatkowski, liczący lat 39, oskarżony o zbrodnię kradzieży. Kwiatkowski jest natógowym złodziejem i za różnymi wyrokami przesiedział już 18 lat w więzieniu. Dnia 8 maja b. r. spotkał oskarżony na Panieckich Skłachach p. M. Miszczyńskiego, jadącego rowerem i udając niemowle, poczęł go prosić o jałmużnę. Miszczyński dał wówczas rzekomo nie więcej 20 hal. i polecił mu przypilnować na chwilę rower i mały tłumoczek, w którym znajdowała się mandolina i damski żakiet. Gdy po pewnym czasie, p. Miszczyński, który poszedł w las naprzeciw nadchodzącego

4) CAMILLE FLAMMARION.

Koniec świata.

Koniec świata z powodu ognia. — Koniec świata z powodu potopu. — Koniec świata z powodu zatrucia atmosfery, z powodu pochłonięcia tlenu albo azotu i t. d. — Nasza planeta jest to kłopotliwe zwierzę. — Czy zamrze ona z powodu wypadku, czy z powodu choroby czy też ze starości?

Zadowolenie powszechne usłapiłoby wrócić miejsca radości promiennej i huśtawki wesołości, a wszystkie istoty ludzkie stałyby się towarzyszkami, wielkimi mówcami, świętymi śpiewakami.

Nastąpienie szybkiej obieg krwi zachęciłby dziewczęta, kobiety i młodzież do jakiegoś niepowściągliwego tańca. Ale w krótkim czasie ożywienie to przeszłoby w egzaltację, radość posunęłaby się do szału, automatycznie stosując się do stopnia pochłaniania azotu przez komety i zwiększania się ilości tlenu, aż do chwili, kiedy ludzie i wszystkie gatunki zwierząt, ograniczeni fantastycznym i zawrotnym szaleństwem, zaczęliby tańczyć jakąś straszna sarabandę i trawili się wzajemnie z powodu niezrównowagi rozkwił wszystkich tkanek organizmu. Byłoby to śmierć wśród nadmiernej rozkoszy.

Czy lądy mogą być zatopione?

Takie są możliwe zakończenia świata z przyczyn zewnętrznych. Mówiliśmy poprzednio, że planeta nasz mogłaby umrzeć za-

równy z powodu choroby, jak i ze starości, skutkiem zużycia organów, lub przez wielkome zmiany elementów, niezbędnych do życia.

Podania starożytne zachowały wspomnienie o zniszczeniu dzieł ludzkich przez potop, który uważano za powszechny, a który był tylko częściowy w związku z morzem Środkoziemnym. I znany wówczas świat starożytnych przeżył katastrofę, która przewróciła w nim porządek. Był to zapewne olbrzymi wylew, pochłonięciu lądu przez morze, podobne do tego, jakie w czasach przedhistorycznych zniszczyło Atlantydę, opuszczenie się lądu poniżej poziomu morza, które sprowadziło ląd oceanu na miejsce zaludnionych wsi i miast kwitnących.

Bądź co bądź były to wypadki częstotliwe tylko, nie mające związku z przedmiotem nas obchodzącym, były to katastrofy podobne do zatopienia miasta, albo do formowania się Zuluiderse.

Nasz planeta nie ma powodu do obawy powszechnego potopu, chyba może według następującej teorii naukowej.

Wysokość lądów stopniowo zmniejsza się.

Deszcze, śniegi, grady, wiatry, burze, trzęsienia ziemi łączą się w celu zniszczenia gór i zamiany ich na pyl.

Potoki, strumienie i rzeki zanoszą go do oceanu, którego dno podnosi się stopniowo.

Zjawisko to ma na celu doprowadzić wszystko na ziemi do ogólnego zniwo-

wania. Byłby to stan podobny do tego, jaki istnieje na Marsie.

Liczyć można, że wszystkie rzeki zanoszą do morza corocznie po 250.000 kilometrów zściśniętych wody, zawierających około 10 kilometrów zściśniętych materii lądowych.

Niezależnie od tych nanosin z rzek fale morskie otrzymują w ciągu stulecia po 2 do 3 metrów skał nadbrzeżnych, licząc dla całej ziemi. Nie wchodzi w analizowanie szczegółów, obliczenie, dokonane przez jednego z wybitnych naszych geologów, Lapparenta, wykazuje, że siły, działające obecnie, gdyby nie przyłączały się do nich żadne inne ruchy, wystarczyły na to, aby w ciągu 4 milionów lat, wszystkie lądziemskie były pochłonięte przez morze. To znaczy, że za miliony lat kula ziemską byłaby całkowicie zatopiona.

Ale oprócz tego ogólnego zniszczenia przez stopniowy ubytek lądu i potop, który bardziej zasługiwałby na miano powszechnego, niż zalew azjatycki w ubiegłych wiekach, możliwe są potopy częściowe.

Będziemy mówić jedynie o Francji, w której mieszkamy. Spostrzeżenia, które robiliśmy od lat czterdziestu w okolicach Hawru i Dieppe dowiodły, że brzozi usuwają się około 2 metrów w ciągu roku.

Jednak ten przyrost morza z uszczerbieniem posiadłości francuskich jest nieprawdopodobny. Istnieje bowiem kilka punktów, gdzie przeciwnie — ziemi przybywa. Bądź co bądź traci ona więcej, niż zyskuje.

Ciąg dalszy nastąpi.

Lekeci tańców udziela Karol Kowalski ul. Garbarska 1. ?

towarzystwa, powrócił na miejsce, gdzie miał go oczekiwać Kwiatkowski, zastał tylko leżący na ziemi rower. Rzekomy bowiem młody mława mas mandolina i szkielet, ułotnił się. Zawiadomieni o tem plutonowi śladomierzy Fr. Indra, wysłedził jeźdźcę tego samego zlodzieja i przyszedłszy go. Odebrał mu je jednak takiż sprzedawca Okazany tłumaczył się, że mandolinę znalazł, natomiast stłomczył się, jakoby pilnował kiedy p. Miszyskiemu rower. Ponieważ przysięgli zatwierdzili pytanie w kierunku szbrodni na łowej kradzieży, trybunał skazał osk. na 5 lat ciężkiego więzienia z postem co miesiąc. Skazany wyrok przyjął. Okazanie wniósł prokurator dr Chwałibogowski, a broń z urzędu dr Kozłowski.

Teatr poznański, w Krakowie. Wczorajszym przedstawieniem „Wroga ludu” artysty poznali wytańili sobie wiele ciebnych świadczeń. W jutrzejszym nraz omówimy obszerniej występy poznańskiego zespołu, zaznaczymy dzisiaj tylko prawdziwy sukces artystyczny trupy. Mistrzowski krescy, pełniąca wszystkich krakowianom z dawnych lat, stworzył dyr. Rygiel, najlepszy w Polsce przedstawiciel dra Steckmana. Oaly zeupół był doskonały; szczegółowo wyróżniali się pp. Prochaska, Wesołowski, Bibizński, Dobrowolski i i.

Teatru miejskiego. Występy gościnne teatru poznańskiego, cieszące się uznaniem prasy i publiczności, trwać będą do 16 bm. W sobotę 17 bm. odbędzie się pożegnalne przedstawienie dramatu pod dyktando J. Kotarbińskiego. Odegrane zostaną 6 obrazów dramatu J. Słowackiego „Horastyski”, stanowiące zamkniętą całość. Główne role wykonają pp. Ordonówna, Sulima, Lazarewicz, pp. Kotarbiński, Stanisławski, Jednowicz, Sobienław, Walewski, Popławski, Siępowski, Zawierski i Senowski. Zakochany widowiek wspaniały dramat Wł. Okońskiego (Al. Świętochowskiego) „Helvia” z pp. Wysocka, Arkawidowa, Senowska, pp. Sosnowskim i Milewskim Reżyserę tego widowiska prowadzi p. Milewski.

W niedzielę rozpoczyna szereg przedstawień operetka lwowska.

Repertuar operetki lwowskiej w Krakowie:

Niedziela 18 czerwca „Rzeczpospolita Bałbaska”.

Poniedziałek 19 czerwca „Posłaniec”.

Wtorek 20 czerwca „Rzeczpospolita Bałbaska”.

Środa 21 czerwca „Taksator”.

Czwartek 22 czerwca. — Z powodu orczytę święta Bożego Ciała teatr zamknięty.

Piątek 23 czerwca „Taksator”.

Sobota 24 czerwca „Dziuracz”.

Znowu uszkodzenia kurtyny Siemiradkiego. Działalność inspektora magistratu p. Stręki zaznaczyła się w teatrze znowu wielocześnie. W niefortunnym czasie i bez żadnej potrzeby wydał p. 8. polecenie oczyszczenia rezerwuaru. Oczyszczenie odbywało się bez nadzoru i rura odpływała wodę zatkaną. Skutkiem tego w sobotę przed samą premierą woda wypłynęła i zalała znaczny kawał kurtyny Siemiradkiego. Dzieło sztuki domagało się poważnego uszkożenia. — Wzywamy komisję artystyczną, aby zbadała tę sprawę, do której jeszcze w jutrzejszym numerze powrócimy.

Szach perki przybywa do Krakowa w piątek wieczór o godz. 8:44. Dworzec będzie przetrząsany. Szach odejdzie do Wiednia o godz. 9 wieczór.

† Prof. dr Mikulicz, słynny chirurg, b. profesor uniw. w Krakowie, zmarł w Wrocławiu na raka żołądka.

Samobójstwo. Jan Podoba abiturjent

externisty gimn. Sobieskiego, zamieszkały przy ul. Podzamcze 1. 22 zastrzelił się wczoraj. Powodem samobójstwa była nieszczęśliwa miłość.

Popis gimnastyczny uczniów gimnazjum podgórnego odbędzie się dnia 18 bm., a w razie nie pogody dnia 22 bm. w Parku miejskim w Podgórzu. W skład programu wchodzi: 1) ćwiczenia wspólne; 2) ćwiczenia na koniach i kozłach; 3) ćwiczenia maczugami; 4) ćwiczenia na drążku; 5) piramidy wolne; 6) rzuty kolarzy. Podczas ćwiczeń przegrzmie będm orkiestra gimnazjalna. Początek o godzinie 4 po południu. Wstęp dla młodzieży gimnazjalnej 10 hal, dla dorosłych 20 hal. Nadadtki przyjmują się z wdzięcznością. Do obchodu przeznaczony na orkiestrę gimnazjalną.

Tragiczny wypadek zdarzył się tuż przed Zielonymi Świątami w Podgórzu. Dziesięcioletni syn tutejszego funkcyjnarza kolewo Jan Wajda, udał się w sobotę wieczorem na drogę między Podgórzem a Zabłociem i wpał się na drzewo przydrożne, aby zerwać kilka gałęzi, którymi miał „umać” bramę swego domu na święta. Gałąź, na której był oparty chłopiec, urwała się i Wajda spadł z wysokości 5 do 6 metrów na ziemię tak nieszczęśliwie, że uderzył głową o kamień, padł trupem na miejscu.

Śmierć skonstatował przyzwany lekarz, dr Pisek.

Z Dębni. Jeden z naszych Słaz. abonentów z Dębni zabiera znowu głos w sprawie braku opieki nad kąpiakami się w Wiśle. Na przestrzeni około 1 1/2 kilometra rejonu wianego, na których kąpiel odbywa się prawie w całej rozległości ustanowiła zwierzchność gminy Dębniaka jednego ratownika, człowieka podezanego w latach, niedołędnego, który o zmroku nia nie widzi, gdyż ma tak zwana „kurzą ślepotę”. — Z przedś kąpiel w letniej porze odbywa się do późnego wieczora, więc gdzie bezpieczeństwo kąpiących się?

Abonent nasz zdaje sobie wprawdzie sprawę z tego, że gmina ma fundusze szacupile, ale sądzi, że przy dobrej woli możnaby zaradzić złemu.

Wojna rosyjsko-japońska.

Telegramy „Nowin”.

Wielka hitwa w Mandżurji.

Łondyn. Na całej linii bojowej w Mandżurji toczy się walka. Rozeszła się pogłoska o zwycięstwie nad wieloletni Liniawca, ale ta wieść okazała się zmyślną. Wojska rosyjskie cofają się.

Rokowania pokojowe.

Waszyngton. Prezydent Roosevelt za przesył wczoraj pogłoskom, jakoby akcja pokojowa uległa zastojowi.

Tokio. (B. Reuters). Wczoraj nadeszło tu sprawozdanie japońskiego posła w Waszyngtonie, Takaiiry, że rosyjski rząd zamianował swego ambasadora w Paryżu pełnomocnikiem dla rozpoczęcia rokowań pokojowych i proponuje Paryż na miejsce zebrania pełnomocników.

Japoński rząd nie zgodzi się na Paryż, gdyż jest on stolicą państwa związanego sojuszem z Rosją, oraz z powodu wielkiego oddalenia od Japonii i połączonej z tem zwłoki. Oczekują, że Japonia zaproponuje miejscowość w pobliżu placu wojny. Japonia jeszcze nie zamianowała swego pełnomocnika.

Petersburg. (Pet. aj. tel.). Według depeszy z Waszyngtonu, która pochodzi od kół stojących w stosunkach z rosyjską ambasadą, najwięcej widoków ma Haga, jako miejsce spotkania się pełnomocników, ponieważ jest siedzibą międzynarodowego

Kuzyn Słońca w Galicyi.

Królestwo Golicji z Głodomerya już raz dostąpiło zaszczytu oglądania na swej ziemi przez dłuższy czas monarchy perasyj. Ojciec obecnego szacha, Nassr-ed-Din, przejeżdżał przez Lwów w r. 1878.

Znakomici, niezapomniani teletelionista, Jan Lam, poświęcił wówczas kuzynowi słońca kronikę niedzielną, z której kilka ustępów dziś przedrukujemy:

„...Powodem odwiedzin „środka wszechświata” jest smutna okoliczność, iż w państwie słonecznego syna ostatnimi czasy przeżyło 2 miliony poddanych ośmielono się umrzeć z głodu. Gdyż zaś Aza-ul-Mulk, tj. Miłość Królestwa, doniósł swojemu monarsze, że w Galicyi znajdują się ludzie, którzy nigdy nie jedzą, a przecież żyją, Nassr-ed-Din w mądrości swojej postanowił zwołać na konferencyę wszystkie indywidua tego rodzaju, tj. dyurnistów, powieściopisarzy i nauczycieli szkół ludowych, aby z własnych ich ust dowiedzieć się tajemnicy przedłużenia życia bez pokarmu i zastosować ją potem w Perasyi.

Wielkiem będzie zdziwieniem miedra że Wschodu, gdy się dowie, że aby nie umrzeć z głodu, potrzeba — jak pieśń gminna głosi — „karmić się żalem, a poić nadzieją”. Są to wiktualy, których wazędzie dostanie i dziwna rzecz, doprawdy, że Persowie wolli umierać — niż kontentować się strawą taką.

W Wiedniu najbardziej ze wszystkich podobala się szachowi polityca. Nie chcę zgadywać, co u nas go najmiejnie zachwyci, ale nie ręczę, czy nie będzie to nasz sposób skrapiania iie i zamiatania ioh w chwili, gdy wszyscy mieszkańcy wychodzą na przedchadzki”.

W innej kronice niedzielnej opisuje Lam, jak szach, zajechawszy na peron lwowski, wyglądając z okna wagonu i zapytał ciekawie, gdzie jest „Leopol ville”?

„Jeden z funkcyjnarzów kolei odparł po francusku, że miasto znajduje się o 6 i pół parasyngi od dworca.

— *Pourquoi?*

— Ministerstwo? — odparł zaambasowany urzędnik, ruszając ramionami.

— *Donnah schvabah!* — zawołał Nassr-

ed-Din po persku, tym samym torkomańskim akcentem, z którego nigdy wyłamać się nie może, chociaż już w czwartym pokoleniu jest Persem.

Następnie powiódł okiem po peronie, a zobaczywszy mnie, zawołał:

— Jak się masz? — uradowany, że znalazł kogoś, z kim się będzie mógł wygadać, nie łamiąc sobie języka francuskiego — naley bowiem wiedzieć, że mówię „expedita” po persku, a nawet jestem autorem broszury o reorganizacji Koła polskiego, napisanej po persku pt. *Vahed vare, odah boudé*, która, nie chwając się, miała niedawno wielkie powodzenie w Teheranie.

Po wymianie kilku osobitych komplimentów, szach począł się wypytywać o zmiany, jakie zaszły w stosunkach Galicyi w ostatnich czasach. Oczwista rzecz, że miałem do udzielenia nim same tylko nader pomyślne wiadomości”.

Lam opowiada więc szachowi różne aktualne w owym czasie historie z życia Galicyi.

I dzisiaj możnaby kuzynowi słońca nie mało powiedzieć...

Majmleza palnitya z Krakowa. Ozdoba salonu.

(tekst J. Żulawskiego i J. Trepił, 50 czarnych ilustracji, 3 kolorowe Tondos i Uziembly), cena księgarska 8 koron — do nabycia po znacznie zmniejszonej cenie w administracji „Nowin”.

— Kto złoty całoroczny prenumeratę, otrzymuje **Album Wawelu** bezpłatnie jako premjum.

Album Wawelu

trybunału rozjemczego i nie jest stolicą żadnego z mocarstw, tak że miasto to mniej od innych podlega wpływom dyplomatycznym. (Japończycy chcą obrać miasto Dalmcy.)

London. Japońskie dzienniki piszą, że Japonia musi być wobec myśli zawieszenia broni bardzo ostrożna. Czas dla takiej myśli nadejdzie, kiedy Charbin, Sachalin i Władywostok będą w ręku Japończyków.

Jeden z pierwszych japońskich profesorów prawa państwowego powiada, że póki nie powinién być zawarty, jak długo Rosya nie jest zupełnie upokorzona. — Gdyby chcieli przystąpić do zawarcia pokoju na warunkach niekorzystnych, opinia publiczna w Japonii musiałaby temu przeszkodzić.

Petersburg. (Doniesienie Pet. aj. tel.) Ministerstwo spraw zagranicznych ogłasza: Prezydent Stanów Zjednoczonych polecił ambasadorowi tej republiki przy carskim dworze, aby prosił o audyencje prywatną i bezpośrednią cara zapewnili o niezmiennych uczuciach Stanów Zjednoczonych dla Rosyi i wyraził oświadczenie prezydenta Roosevelta, aby w interesie całego świata — o ile to jest możliwe — przyczynił się do wstrzymania rozlewu krwi. Ambasador miał polecenie dodać, że równocześnie przedsiębiorca prezydent Roosewelt podobny krok u rządu japońskiego.

Car przyjął ambasadora, oraz przyjął życzyteli inicjatywy Roosevelta. Zresztą inicjatywa ta u mocarstw z Rosyą zaprzyjaźnionych znalazła zupełną sympatję. Prezydent Roosewelt przekonywał się, że Japonia również jest skłoną przyjąć jego pośrednictwem, doreczył za pośrednictwem swego zastępcy rządowi japońskiemu i rosyjskiemu oficjalne doniesienie w tej sprawie, które następnie zostało w Waszyngtonie ogłoszone.

W odpowiedzi na to doniesienie minister spraw zagranicznych na rozkaz najwyższy powiadomił amerykańskiego ambasadora, że car przyjął się do uczuć prezydenta i chętnie widzi w nich dowód prawdziwej przyjaźni między Stanami Zjednoczonymi a Rosyą, tem bardziej, ile że zapłatywano cara na kwestję ogólnego pokoju zgadzają się z zapłatowaniami Roosevelta, które są tak ważne dla dobra i postępu całej ludności.

Co się tyczy zebrania się pełnomocników japońskich i rosyjskich, którzyby mieli za zadanie wypracować punkta co do warunków pokojowych dla obu mocarstw, możliwe, to rząd carski w zasadzie nie ma nic przeciw takiemu przedsięwzięciu, jeżeli Japonia sobie tego życzy.

Berlin. Pewien wybitny mąż stanu, wyraża zdanie, że akcja pokojowa Roosevelta spaliźnie na niczem. Cara przekonał jego doradcy, że Japonia nie ma już siły do dalszego prowadzenia wojny. Car chce poznać japońskie warunki, ale je odrzuca. Car nigdy nie zgodzi się na zniesienie twierdzy Władywostockiej, ani na warunki dotyczące Mandżurji. Żyżyka na dziedzię petersburskiej — jego zdaniem — wnet uściapi miejsca wielkimu krachowi. Także hr. Lambsdorf nie jest osobistością, stosowną w obecnem położeniu. Na razie — jak się zdaje — Roosewelt przysporzył korzyści tylko giełdzie.

Waszyngton. (B. Reutersa.) W urzędowych kółach wątpią, czy odpowiedź rosyjska zadowolni Japonię. Roosewelt prześłał notę Lambsdorfa japońskiemu posłowi Takairze, a tenże wysłał ją do Tokio. Prezydent oczekuje lada chwilę odpowiedzi japońskiej.

Sobór rosyjski.

Paryż. „Eclair“ dowiadyuje się z Petersburga, że wczoraj odbyła się nadzwyczajna rada ministrów, która przyjęła wypracowany już w marcu program liberalny.

Petersburg. Projekt Bułygina w sprawie zwolnienia zastępców ludu, jak zapewnia dziennik „Nowosti“, na podstawie wiarygodnych informacji, wyklucza izraelitów od wszelkiego udziału w reprezentacji, ponieważ nie byłoby słusznym przy równoczesnem obowiązkiwaniu ustaw ograniczających prawa izraelitów, dopuścić ich do prawa wyborczego, czy też współdziałania w zastępstwie ludowem,

Reprezentacja ludowa.

Petersburg. (Pel. aj. tel.) Minister skarbu przyjął deputację przemysłowców i kupców, którzy przedłożyli mu deklarację o potrzebie jak najszybszego zwolnienia reprezentacji ludowej, zapowiedzianej ukazem z dnia 18 lutego st. st. Jednemu z delegatów giełdy moskiewskiej minister oświadczył z polecenia cesarza, że monarcha zajmuje się bardzo żywo przeprowadzeniem ukazu i polecił komitetowi ministrów, aby jak najszybciej opracował projekty wykonawcze i przedłożył cesarzowi do zatwierdzenia.

TELEGRAMY „NOWIN“.

Lwów. Szach perski przybył do Lwowa i zamieszkał w hotelu Georger. Świata szacha składa się z 96 osób. Władze z namiestnikiem na czele i generałicya powitali szacha z wielką paradą.

Lwów. (Tel. pryw.) Przez cały dzień tłumy publiczności gromadziły się przed hotelem Georger, gdzie zamieszkał szach perski. Policja piesza i konna pod wodzą komisarzy policyjnych, utrzymywała porządek. Popołudniu o godz. 3 wyjechał szach na zwiedzanie miasta. Będzie on także w parku Kilińskiego i na Zamku. W parku będzie przygrywała muzyka 30 pp. Pokucie w Starem Siole, które było od kilku dni przegłosowane, zostało odwołane.

Zamach na szacha perskiego?

Warszawa. (Tel. wł.) Dowiadyuje się z najspieszszego źródła, że szach perski miał zamiar pierwotnie jechać przez Warszawę i tu zatrzymać się przez cały dzień. Wszystko już było przygotowane. Gen. gubernator Maksymowicz miał przy szachu pełnić honory w imieniu cara. Policya w ostatniej chwili ostrzegła Maksymowicza, że nie ręczy za bezpieczeństwo szacha i jego (Maksymowicza). Wobec tego szach zmienił kierunek podróży. (Zamach mógł być tylko zbrojny przeciw generał-gubernatorowi warszawskiemu, ale nie przeciw szachowi. *Przyp. red.*)

Wyroki w Warszawie.

Berlin. Z Warszawy donoszą się Poznań, że sąd wojenny skazał 40 żydowskich robotników, aresztowanych podczas ostatnich rozruchów, na śmierć przez rozstrzelanie. W najbliższych dniach stanie przed sądem dalszych 24 aresztowanych.

† Delyannis.

Ateny. Delyannis zmarł skutkiem ran odniesionych podczas zamachu. Sprawca zamachu zabił się do Delyannis'a w chwili gdy ten opuszczał gmach parlamentu i pecałował w ręce równocześnie jednak dobył noża i zadał mu śmiertelne pchnięcie c. Stwierdzono, że morderca przed wiełu laty zabił swą żonę i wówczas skazany został na 18 lat więzienia. Morderca oświadczył, że chciał się zemścić na Delyan-

nisie, za zamknięcie wszystkich domów gry. Król, który bawił na wsi przybył do Aten na wiadomość o zamordowaniu Delyannis'a.

Dzisiaj odbędzie się pod przewodnictwem króla rada ministrów. Pogrzeb Delyannis'a odbędzie się w piętek na koszt państwa.

Rada państwa.

(Telefoniem).

Wiedeń. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby posłów przedłożył minister skarbu między innymi projektom budżetowe na drugie półrocze r. 1906, projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku domowemu czynszowemu, ustawę o ekwiwalencie należyściowemu od Towarzystw zarobkowych wreszcie ustawę w sprawie ulg państwowych celem utworzenia włości rentowych w Galicji.

Ustawa o zmianie podatku domowego obejmuje także miasto Kraków, mianowicie postanawia, że ze względu na jego obecne położenie ekonomiczne ma być wyłączone z pomiędzy miejscowości wliczonych w lit. A) ustawy t. j., że podatek domowoczynszowy w tym mieście ma być znizony na 26 1/2 % na 20 %, odpisy na koszt utrzymania i amortyzacji podwyższone z 15 na 30 %. Celem przeprowadzenia tych zarządów ma być unormowany 15 letni czas przejściowy, do roku 1920.

(Nim słucha waszeja, rosa oczy wyje!) Okres „przejściowy“ jest zupełnie niepotrzebny i ma na celu tylko wyduszenie z kieszeni obywateli, ile się jeszcze da. Rząd może obawiać się, że Kraków mógłby pęknąć z radości, gdyby nagle mieszkańcy polaniali? *Przyp. red.*

Ustawa o włościach rentowych w Galicji zamierza wprowadzić szereg państwowych ulg, które Sejm przewidział przy uchwaleniu tej uchwały, celem jej przeprowadzenia.

W ciągu posiedzenia min. Gautsch odpowiada na interpelację w sprawie aresztowania w Łodzi Niemca Schmidta i na interpelację p. Kłofacza, w sprawie Biura korespondencyjnego.

Podczas dyskusji nad sprawą kongruu przyszło do gwałtownej sceny między pp. Sternbergiem a Schumheierem.

Gabinet Fejervarego.

Budapeszt. (Tel. wł.) Gen. Fejervary zdołał nareszcie utworzyć nowy gabinet. Jutro we czwartek dziennik urzędowy ogłosi nominacje królewskie. We wszystkich kółach politycznych próba mianowania konstytucyjnego gabinetu spotyka się z krytyką a rezultat tej próby bardzo wątpliwy. Nazwisko Fejervarego oznacza drogę zupełnej negacji względem narodowych postulatów węgierskich. Fejervary zaraz po utworzeniu gabinetu odroczy sejm. — Skład gabinetu jest następujący:

Przygdyw i finansy	Fejervary.
Spraw wewnętrzne	Christi. Ily.
Handel	Bórra.
rolnictwo	Górgyi.
Oświata	Lucacs.
Sprawiedliwość	Lannyi.
Teka krocza	Kovacszevics.
Tęka honowdów otrzyma jeden z szefów sekcji.	

Wszyscy ci ministrowie są urzędnikami ministeryalnymi.

Prosimy oduwić prenumeratę.

Każdy nowy abonent „Nowin“ otrzymuje cenne premium

Kto za pół roku włoży prenumeratę z góry, otrzyma sensacyjną powieść H. S. Walfo z 10 ilustracjami „Gdy Spiny się zbudzi“ Kto za rok włoży prenumeratę, otrzyma bezpłatnie wspaniałe Album Wawelu z ilustracjami kolorowymi Tondosa i Wilmabły.

Za nadesłaniem przekazem kwoty
2 Kor. 40 hal.

Księgarnia katol. Dra Władysł. Miłkowskiego
w Krakowie 6, św. Jana (Hotel Saski).

wysła odwrotną pocztą franco

Najmniejszą książeczkę do modlitwy
7 1/2 centym. p. t.

Książeczka miniaturowa przez O. S. B. Tow. Jez.

Przedstawia drogę i papież, elegancja oprawy w skórkę, ułębowa
treść oddziałuje na umysłowość, jedyną w swoim rodzaju prze-
znaczoną dla inteligencji. Jest sama książeczka jest także w op-
rawie zbytkowej od K. 5 50 aż do K. 11 00 — Forte 40 h.

Rok
założenia
1864.

Rok
założenia
1864.

ZAKŁAD KAMIENIARSKI
Fabiana HOCHSTIMA

W KRAKOWIE

przeniesiony został na ul. Poselską 26, gdzie
w umyślnie dla tego celu wystawionym budynku rozszerzył
warsztaty dla wyrobów marmurowych specjalnie: płyt dla
pp. stolarzy, meblarzy, cukierni, masarni, hoteli, restauracji.
498 Ceny bardzo przystępne. 1-5

Przyjmuje też wszelkie reparacje uszkodzonych płyt marmurowych

„HENNOLINA“
barwi włosy siwe słońcowo od blond do najciemniejszych
konserwacji i wzmacnia. — Poleca: 864

WISKIDA REMI, KRAKÓW, PLAC MARYACKI
Perfumerye. Fabryczny skład grzebieni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ruch Wychodźców z Galicyi i Bukowiny
PRZEZ TRYEST.

Jazda przez Tryest do Nowego Jorku
i wszystkich miejscowości Północnej Ameryki
w wykwinie urzędowych
piewszorzędnych parowcach

Zjednoczone, austriackie akcyjne Towarz.
Zegluga parowej w Tryeście

Austro Americana

Jako jedyne austriackie Towarzystwo żegl-
żne, które na mocy rozporządzenia ministeryal-
nego z 30. kwietnia 1904 i 21809 upoważnio-
ne zostało do tworzenia agencji i zastępstw, ustanow-
ło

Jenerała Agencja dla Galicyi i Bukowiny

i upoważnia ją do zorganizowania poszczególnych Agencji.

Zadaniem tej organizacji jest: oprócz samej działalności
na rzekach, podatków, adreśm wychodźców od wszel-
kiego wyzysku i eksterminacji ruch wychodźców o ile za-
70 żności, przez austriacki port TRYEST.

Towarzystwo i tegoż alenai mają czołować nad tem,
aby pasażerowie placili tylko oznaczone przez Zar. za-
ony jazdy i otrzymywali możliwie najlepszy w k i
i utrzymanie.

Wszelkie wyjaśnienia udzielają oraz sprzedają
kart okrętowych załatwiają w Jenerała Agenc-
cyi Goldlust i Ska w Krakowie ul. Lubicz 1. 7. oraz
w Brodach, Podwołoczyskach, Czerniowcach, Nad-
brzeziu, Szczakowej. — oraz zastępcą: Maksymilian
Węgrzyn Lwów Błonie 21 prowincjonalnej agencji.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fortepiany i Pianina
nowe i przebrane najtaniej
sprzedaje

Z. RABA

ulica św. Jana 1. 13.

Strójnia i reperacje przy-
muje się. Na żądanie na pro-
wincję wyjeżdża. Ceny
bezkonkurencyjne

Rower (Styrya)

w dobrym stanie z latarką,
hamulem i dzwonkiem z po-
wodu wyjazdów tania do sprze-
dania. — Wiadomość:
w restauracyi Konczyńskiej
przy ul. Pańskiej Nr. 11.
w Krakowie.

Tylko w Podgórzu

Zjedzą
koręgi
wyżej
godnio-
ronaby
można
jak już
widać.
ma ma-
szyny
Singera
do czy-
cia i haf-
tuniele

blazane, wózki dziecięce, dywa-
ny, portyery, chodniki, kocyki,
koldry, kapy na łóżka, oraz lu-
stra, zegary, obrazy i t. p.
W wielkim wyborze i ceny zna-
cznie niższe.

ARNOLD FALLEK
w Podgórzu

Rynek gl. 1. 10. I. piętro
Zlecenia z prowincyi uskutecznia-
nie tylko za gotówkę.

Obrączki ślubne adreśm wyko-
nawcy wyko-
nawcy i za-
grawiované tychże
nie nie liczy.

S. ZOŁDANI, jubiler
66 Kraków, Mikołajaka 28.

WYBÓR KRAJOWY
SŁYCHOSZ
OBOWIA ANTONIEŃ TABORA
w Krakowie, róg św. Eustydy i Zielna
ośca w wielkim wyborze obuwia
męskie po 4 złr. 50 ct., damskie
od 8 złr. 50 ct. oraz dziecięce.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. P. T., iż z dn.
18 maja przeniosłem

Pierwszy Galic. Zoologiczny Zakład

KAZIMIERZA WALTERA
pod Nr. 31 na ul. Sławkowską obok plant
w Krakowie. 1-30

Dziękując za dotychczasowe łaskawe względy
polecam się nadal Sz. Publiczności

Z poważaniem **Kazimierz Walter**

BAGNOŚĆ! Ponieważ dawny mój lokal wy-
jechał inna firma, na taki sam interes
zwracam przeżo uwagę iż mój zakład znajduje się
tylko pod Nr. 31 na ul. Sławkowskiej obok plant
w Krakowie.

PIERWSZY FABRYCZNY SKŁAD
PARASOLEK
w najświeższych paryżskich wzorach
poleca po cenach bez konkurencyi
ANAST. FRONCZ, Kraków, Floryńska 17.